

ԱԶԱՏ ՍԱՄՎԵԼԻ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության ինստիտուտի
կրտսեր գիտաշխատող, ՀՊՏՀ հայցորդ

ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԲՆՈՒԹԱԳՐԻՉՆԵՐԸ

Ցանկացած տնտեսական համակարգում տնտեսական աճի նյութական հիմքը կապիտալ ներդրումները կամ ինվեստիցիաներն են: Ներդրումային գործընթացների հետազոտումը թույլ է տալիս բացահայտել ոչ միայն լրացուցիչ կապիտալային ռեսուրսների ներգրավման աղբյուրներն ու հնարավորությունները, այլև դրանց առավել արդյունավետ օգտագործման եղանակները:

Ներդրումների և դրանց խթանման հիմնախնդիրները տարբեր մեկնություններ է ստացել տնտեսագիտության մտքի ուղղություններում:

Դեռևս 17-18-րդ դարերում գոյություն ունեին որոշակի մոտեցումներ «կապիտալի կուտակում», «ներդրում» հասկացությունների վերաբերյալ:

Հայտնի մերկանտիլիստ Թ. Մենը «Անգլիայի հարստությունը արտաքին առևտրի մեջ է» աշխատությունում այն միտքն է հայտնում, որ ազգի հարստությունը կարելի է մեծացնել երկիր մուտք գործող ոսկին հասարակական արտադրության մեջ օգտագործելով¹:

Դասական տնտեսագիտության հիմնադիր Ադամ Սմիթը հասարակական հարստությունը մեծացնող ներդրումները, անհատ մարդկանց հարստության մեծացման երևույթները, դիտում էր որպես հարստության վերաբաշխում, որն ի վերջո նպաստում է հասարակական հարստության մեծացմանը: Քեյնսից առաջ նա է ընդգծել այն միտքը, թե խնայողություններ և ներդրումներ կատարող սուբյեկտները տարբեր են, հետևաբար՝ ունեն տարբեր շահեր, և տարվա ընթացքում կատարված խնայողությունները օգտագործվում են նույն տարում նույնպիսի կանոնավորությամբ՝ այլ սուբյեկտների կողմից որպես ներդրումներ²:

Ներդրումների հարցը քննության առարկա է դարձել նաև Կ. Մարքսի «Կապիտալ»-ում: Նրա կարծիքով ներդրումների միակ աղբյուրը հավելյալ արժեքը կամ շահույթն է: Ձեռնարկատերը, ելնելով շահույթը մեծացնելու շարժառիթից, իր եկամուտի՝ շահույթի մի մասն օգտագործում է հաստատուն և փոփոխուն կապիտալի որոշակի քանակական համամասնությամբ լրացուցիչ տարրեր գնելու և արտադրության մեջ ներդնելու նպատակով: Սա կուտակում կամ ներդրում է միկրոմակարդակով: Ներդրումային գործընթացի մակրոտնտեսական հարցերը Մարքսը քննարկում է կապված հասարակական արդյունքի պարզ և ընդլայնված վերարտադրության հետ՝ վերլուծելով հասարակության մասշտաբով եկամուտների, սպառման, խնայողությունների և ներդրումների հավասարակշռության ապահովման հարցերը:

Ներդրման և դրա հետ կապված գործընթացների էության հետազոտման ասպարեզում ծանրակշիռ ավանդ ունեն նոր դասականները և հատկապես Ա. Մարշալը: Նա ներդրում է համարում ապագայում շահույթ խոստացող և կապիտալի մեծացման ուղղությամբ կատարվող բոլոր ծախսերը: Քննարկելով կապիտալի շուկայում պահանջարկի և առաջարկի փոխհարաբերությունները, նա գտնում է, որ դրանց միջև հավասարակշռություն հաստատվում է ներդրված կապիտալի դիմաց ստացվող շահույթի նորմայով, որը սուբյեկտիվ բնույթ ունի և կախված է ձեռներեցի հաշվարկներից³: Ներդրումների հիմնախնդիրը հետազոտելու գործում նշանակալից է անգլիացի տնտեսագետ Ջ. Քեյնսի դերը: Ի տարբերություն դասական տնտեսագիտության,

¹ Меркантилизм п/р И.С. Плотникова, М., 1995, стр. 35.

² А. Смит Исследование о природе и причинах богатства народов. кн. 1, М., 1935, стр 285.

³ Маршал. А. Принципы экономической науки, т. 2, М., 1993, стр. 35-38.

ըստ որի խնայողությունները և ներդրումները ֆունկցիոնալ, քանակական կախվածության մեջ են գտնվում տոկոսի նորմայից կամ տոկոսադրույքից, Քեյնսը հիմնավորեց, որ ներդրումները ֆունկցիոնալ կախվածություն ունեն տոկոսադրույքից, մինչդեռ խնայողությունները՝ տնօրինվող եկամտից:

Համաձայն դասական տնտեսագիտության խնայողության և ներդրումների միջև հավասարակշռությունը ($I = S$) ձևավորվում է տոկոսադրույքի միջոցով, սակայն ըստ Քեյնսի այս հավասարակշռությանն ինքնաբերաբար ձևավորվելու հավանականությունն այնքան էլ մեծ չէ, քանի որ խնայողությունների և ներդրումների բնույթն ու շարժառիթները տարբեր են: Խնայողությունների և ներդրումների անհամապատասխանության քեյնսյան հիմնավորումը հիմնվում է հետևյալ հանգամանքների վրա¹.

- Խնայողությունների և ներդրումների որոշումներն ընդունվում են հասարակության տարբեր խմբերի կողմից: Եթե խնայում են հասարակության բոլոր անդամները, ապա ներդրումներն իրականացնում են գործարանները: Խնայող և ներդրող սուբյեկտներն իրենց ծրագրերը մշակում ու կանխատեսումներ են անում միմյանցից անկախ ու անտեղյակ:
- Եթե դասական տնտեսագիտությունը ներդրումների միակ աղբյուրը համարում է ընթացիկ խնայողությունները, ապա ըստ Քեյնսի ներդրումների աղբյուր են ոչ միայն ընթացիկ խնայողությունները, այլև նախկինում կուտակված եկամուտները, վարկային փոխատվությունները և այլն: Այստեղից հետևում է, որ ներդրումները կարող են գերազանցել խնայողություններին: Մյուս կողմից էլ, ոչ բոլոր խնայողություններն է, որ ներդրումների են վերածվում: Մասնավորապես, դրանց մի մասը կարող է օգտագործվել պարտքերի մարման նպատակով: Այլ կերպ ասած, ոչ միայն ներդրումները կարող են գերազանցել խնայողությանը, այլև խնայողությունը կարող է գերազանցել ներդրումներին:
- Խնայողությունների և ներդրումների շարժառիթները տարբեր են, իսկ դրանց վրա ազդող գործոնները՝ բազմազան ու բազմաբնույթ: Ներդրումների վրա ազդող հիմնական գործոններ են տոկոսադրույքը և սպասվելիք շահույթը կամ ըստ Քեյնսի բնորոշման, կապիտալի սահմանային արտադրողականությունը կամ եկամտաբերությունը, որոնք, ըստ էության, ներդրումների խթանման հիմքն են հանդիսանում: Խնայողությունների վրա ազդող կարևոր գործոններից է Քեյնսի բացահայտած հասարակության հիմնական հոգեբանական օրենքը, որը դրսևորվում է սպառման և խնայողության սահմանային հակումների փոխհարաբերությամբ:
- Խնայողությունների և ներդրումների միջև գոյություն ունի ժամանակային տարանջատվածություն կամ լազ, որովհետև այսօրվա խնայողությունները իրական ներդրումների են վերածվում ապագայում, ուստի այդ ժամանակահատվածում տնտեսական իրավիճակների փոփոխությունը որոշակիորեն կազդի դրանց հարաբերակցության վրա:

Վերը բերված փաստարկները հիմք են տալիս եզրակացնել, ինչպես նկատում է Հ. Ադաջանյանը, որ խնայողությունների ու ներդրումների միջև $I=S$ հավասարակշռության ձևավորված գործնական հնարավորությունը բավականին վիճարկելի հարց է²:

Տնտեսագիտության ժամանակակից տեսություններում առանձին հեղինակներ «կուտակում», «կապիտալ ներդրում», «ներդրում» հասկացություններն ավելի շատ նույնացնում են, քան թե փորձում դրանց միջև գտնել էական տարբերություններ: Մակմիլլանի ժամանակակից տնտեսագիտական բառարանում տրվում է հետևյալ մեկնությունը. «Ներդրում» (կապիտալ ներդրում) տերմինը սովորաբար օգտագործվում է կամ որպես հիմնական կապիտալի մեծացման, դրա պահպանման ուղղությամբ կատարվող ծախսերի հոսքի, կամ էլ ոչ թե անմիջական սպառման,

¹ Кейнс Дж. Общая теория занятости, процента и денег, М., 2002. С. 8.

² Հ. Ադաջանյան, Տնտեսագիտության տեսություն, Մաս II, Երևան, 2015, էջ 85:

այլ բարիքների արտադրության համար նախատեսվող ծախսերի հոսքի իմաստով»¹: Ներդրումը, որպես կանոն, իրենից ներկայացնում է հիմնական կապիտալի վերարտադրության նպատակով կատարվող ծախսեր²: Ըստ Ո. Բարդի, «կապիտալ ներդրում» հասկացությունը՝ իր իմաստային բովանդակությամբ հավասարագոր է «ներդրում» հասկացությանը, եթե դրանք դիտարկում ենք որպես գործընթացներ և դրանց միջև տարբերությունը փնտրում լեզվագիտական տեսանկյունից:

Կա նաև այլ տեսակետ, որ այդ երկու հասկացությունների իմաստները կարելի է տարանջատել՝ ելնելով տնտեսությունը միկրո և մակրո մակարդակների բաժանման հանգամանքից: Տնտեսական համակարգերի արդյունավետ զարգացման հիմնախնդիրների ուսումնասիրման ժամանակ «կապիտալ ներդրումներ» հասկացությունը ուղղակի վերագրվում է միկրոմակարդակին, այսինքն՝ ձեռնարկությունների էկոնոմիկային, իսկ «ներդրում» հասկացությունը՝ մակրոմակարդակին, այսինքն՝ ներդրումը ավելի ընդգրկուն հասկացություն է, քան կապիտալ ներդրումները³:

Ինչ վերաբերում է «կուտակում» հասկացությանը, ապա սովորաբար դրա տնտեսագիտական բովանդակությունը հանգում է ազգային եկամտի, ստացված նյութական արդյունքների որոշակի բաժնի օգտագործմանը՝ արտադրության ընդլայնման ու կատարելագործման նպատակով, ինչը ֆիզիկական իմաստով նշանակում է հիմնական կապիտալի և շրջանառու միջոցների ծավալների աճ: Նման մեկնաբանությունն ամբողջությամբ բխում է Մարքսի կողմից կապիտալի կուտակման պրոցեսի բնութագրումից⁴:

Ներդրումը որպես տնտեսական հասկացություն արտահայտում է լայն և համակարգված տնտեսական հարաբերությունների որոշակի համակարգ, ունի դրան համապատասխան բովանդակություն և ներառում է ապագայում եկամուտ ստանալու նպատակով միջոցների այլընտրանքային օգտագործման հնարավոր բոլոր ձևերի ամբողջությունը՝ այդ միջոցները ընթացիկ սպառման վրա ծախսելուց հրաժարվելու պարագայում: Ներդրումային որոշումների շարժառիթների բարդությունը նկատի ունենալով տնտեսության համար կարևոր նշանակություն ունի որոշումների իրացման միկրո և մակրո տնտեսական հայեցակետերը:

Մասնավոր ներդրումներ կատարելու որոշումների իրացման միկրոտնտեսական հայեցակետը հանգում է, նախ՝ այլընտրանքային լայն հնարավորության դաշտում ինվեստավորման օբյեկտ ընտրելուն, և հետո՝ ռիսկի, ենթադրվող օգուտի և դրա ստացման ժամանակի գործոնի համաչափմանը: Մասնավոր ներդրումների մակրոտնտեսական խնդիրն է որոշել ներդրումները հասարակական արտադրության մեջ օգտագործելու ուղղությունները՝ վերջին հաշվով հնարավոր մակարդակով տնտեսական աճ ապահովելու համար: Մասնավոր ներդրումների միկրո և մակրո մակարդակներով իրացման հայեցակետերի փոխազդեցության և փոխլրացման բարդ գործընթացի ուսումնասիրությունը առաջնահերթ խնդիր է անցումային երկրներում՝ տնտեսական աճի հնարավոր գործոնների հավաքագրման ու ակտիվացման համար:

Ներդրումների հիմնախնդրի հետ կապված անհրաժեշտ ենք համարում անդրադառնալ «կապիտալ» հասկացության ժամանակակից մեկնաբանումներին և ներդրումների կամ ինվեստիցիաների հետ առնչությանը:

«Կապիտալ» հասկացությունն իր բնորոշումներում բավականին փոխակերպումների է ենթարկվել և որոշակիորեն տարբերվում է իր դասական սահմանումներից: Ժամանակակից տնտեսագիտության մեջ կապիտալը մեկնաբանվում է առավել լայն իմաստով, քանի որ դրա տակ նկատի է առնվում ոչ թե պարզապես ֆիզիկական կապիտալը կամ կապիտալային բարիք-

¹ Словарь современной экономической теории Макмиллана, п/р Д. У. Пирса, М., 1997, стр. 258.

² Куренков Ю. В. Два типа воспроизводства основного капитала /Материальное накопление в условиях рыночной экономики/, Нучное издание, М., 1991, стр. 6.

³ Хонко Я., Планирование и контроль капитальных вложений./пер/ с англ./, М., 1980, стр. 19.

⁴ Մարքս Կ., Կապիտալ, Առաջին հատոր, գլ. 22, Եր., 1954:

ները (արտադրական և ոչ արտադրական շինություններն ու կառույցները, մեքենա-սարքավորումները, արտադրական ենթակառուցվածքները, ապրանքանյութական պաշարները), այլ այն բոլոր արժողություններն ու ակտիվները, որոնք եկամտային հոսք են ապահովում¹: Այսպիսի բնորոշումը ավելի ընդգրկուն է և ներառում է ոչ միայն ֆիզիկական կապիտալը, այլև ֆինանսական և մարդկային կապիտալները, որոնց մեջ ներդրումները նույնպես եկամտային հոսք են ապահովում:

Կապիտալի և ներդրումների փոխկապվածության հարցի հետ կապված անհրաժեշտ ենք համարում անդրադառնալ նաև «կապիտալի պաշար» և «կապիտալային հոսք» հասկացություններին: Կապիտալը որպես պաշար իրենից ներկայացնում է կուտակված արտադրական նշանակության բարիքները, իսկ ինվեստիցիաներն այն ներդրումային հոսքերն են, որոնց շնորհիվ տեղի է ունենում գոյություն ունեցող կապիտալային բարիքների պաշարի ավելացում: Այլ կերպ ասած, ինվեստիցիաներն այն կապիտալ ներդրումներն են, որոնք նպաստում են կապիտալային պաշարի ավելացմանը ու եկամտային հոսքերի մեծացմանը²: Այստեղից կարող ենք եզրահանգել, որ ներդրումներն ավելի լայն իմաստ ունեցող հասկացություն է, քան ինվեստիցիաները, չնայած հայերենում այս երկու հասկացությունները նույնացվում են: Ըստ էության, ինվեստիցիաներին կարելի է վերագրել այն ներդրումները, որոնք եկամտային հոսքեր են ապահովում³:

Ինվեստիցիաները համարվում են ներդրումներ ինչպես դրամական, այնպես էլ իրական կապիտալի մեջ: Դրանք իրականացվում են դրամական միջոցների, վարկերի, արժեթղթերի, ինչպես նաև շարժական և անշարժ գույքի, ինտելեկտուալ սեփականության և այլ արժողությունների մեջ ներդրումների տեսքով: Այսպիսի բնութագրումը կարելի է անվանել հաշվապահական, քանի որ այն ընդգրկում է բոլոր ակտիվներում, այսինքն՝ ներդրումները դրամական և իրական կապիտալներում: Իրական կապիտալում ներդրումները, որոնք կոչվում են կապիտալագոյացնող ներդրումներ կամ ներդրումներ ոչ ֆինանսական ակտիվներում, հանգեցնում են հիմնական կապիտալի վերարտադրությանն ու նորացմանը: Ներդրումների այսպիսի բնորոշումն արտահայտում է ներդրումների բովանդակությունը տնտեսական իմաստով:

Այսպիսով, ներդրումների էությունը մեկնաբանվում է հաշվապահական և տնտեսական բովանդակության տեսանկյուններով⁴: Հաշվապահական բնորոշման համաձայն ինվեստիցիաներ են համարվում ներդրումները բոլոր ակտիվներում: Տնտեսական բնորոշման համաձայն ինվեստիցիաներ են համարվում այն ներդրումները, որոնք ուղղվում են հիմնական կապիտալի վերարտադրությանը, ստեղծմանը և նորացմանը: Ընդ որում, դրամական կապիտալում կամ ֆինանսական ակտիվներում ներդրումների մի մասը (վարկեր, արժեթղթեր) իրական կապիտալում ոչ ֆինանսական ակտիվներում ապագա ներդրումների աղբյուր են հանդիսանում: Հետևապես անհրաժեշտ է նկատի ունենալ, որ դրամական կապիտալում ինվեստիցիաները (ֆինանսական ակտիվներում ներդրումները) իրական կապիտալում (ոչ ֆինանսական ակտիվներում) ներդրումներին միավորելու, գումարելու դեպքում մի կողմից կրկնահաշվարկ է ստացվում, և մյուս կողմից՝ ոչ բոլոր ֆինանսական ներդրումներն են իրական կապիտալում փոխակերպվում ներդրումների:

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներում կամ դրամական ու իրական կապիտալներում ներդրումների միջև հարաբերակցությունը կախված է փոխատվական տոկոսի մեծությունից և տնտեսական աճի կանխատեսվող հեռանկարներից ու սպասվելիք շահույթի նորմայից: Սովորաբար բարձր տոկոսադրույքի պայմաններում աճում են ֆինանսական ներդրումները,

¹ Курс Экономической теории. Под. Ред. М. Н. Чепурина, Киров, 2010, с. 282.

² Курс Экономической теории. Под. Ред. М. Н. Чепурина, Киров, 2010, с. 292-293.

³ Большая Экономическая Энциклопедия. М. 2007, с. 243.

⁴ Экономика, Под ред. А. С. Булатова, М., 2001, стр. 348.

իսկ ցածր տոկոսադրույքի պայմաններում՝ ոչ ֆինանսական ակտիվներում կամ իրական կապիտալում ներդրումները: Եթե ենթադրվող շահույթի նորման բարձր է փոխատվական տոկոսից, ապա իրական կապիտալում ներդրումներն աճում են, իսկ դրամական կապիտալում՝ պակասում: Այսպես, եթե իրական կապիտալից ստացվելիք շահույթի նորման բարձր լինի գործող տոկոսի նորմայից, ապա տնային տնտեսությունները (խնայողությունների սեփականատերերը) ձգտելով մաքսիմալացնել իրենց եկամուտը, շահագրգռված կլինեն խնայողություններն առավելապես ներդնել իրական կապիտալի մեջ: Նույն կերպ էլ, ֆիրմաները, սպասվելիք բարձր շահութաբերության ակնկալիքով շահագրգռված են վարկեր վերցնել և դրանք ուղղել ներդրումների մեջ: Տնտեսագիտության մեջ խնայողությունները դիտում են որպես «ներդրումների» հիմք: Ներդնել լայն առումով նշանակում է «այսօր բաժանվել փողից՝ ապագայում ավելի մեծ գումար ստանալու համար»:

Ներդրումների սուբյեկտներ են իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք, այդ թվում օտարերկրյա, ինչպես նաև պետությունը և միջազգային կազմակերպությունները: Ներդրումների օբյեկտներ են նոր գործարկվող, վերազինվող, վերակառուցվող և ընդլայնվող հիմնական միջոցները, արժեթղթերը, սեփականության այլ օբյեկտներ, գիտատեխնիկական արդյունքները, ինտելեկտուալ սեփականության իրավունքները:

Ներդրումների գործընթացի հիմնական առանձնահատկությունները, որոնք էական են դրա կառավարման համար, երկուսն են՝ ժամանակը և ռիսկը: Առաջինը ներդրումների և դրանց հատուցման միջև ընկած ժամանակամիջոցն է, իսկ երկրորդը՝ սպասելիք եկամուտների հոսքի կորստի վտանգի հավանականությունը, որի մեծությունը պայմանավորում է ռիսկայնության աստիճանը: Այլ կերպ ասած, ներդրումային ռիսկը տնտեսական ռիսկի կարևոր բաղադրիչ է և էապես ազդում է հասարակության գործարար ակտիվության վրա:

Ներդրումներն, ըստ էության, ավանսավորվող ծախսեր են, որոնք կարճատև ժամանակահատվածում հանգեցնում են ներդրումային ապրանքների և ծառայությունների պահանջարկի ավելացմանը: Նշենք, որ ներդրումները հակադիր են խնայողություններին այն առումով, որ դրանք, փաստորեն կրճատում են ընթացիկ սպառողական պահանջարկը: Այդ իսկ պատճառով, կարճաժամկետ հեռանկարում ներդրումային քաղաքականությունը կոչված է փոխհատուցելու ոչ բավարար սպառողական պահանջարկը ներդրումային պահանջարկի ավելացման ճանապարհով: Ներդրողները տնտեսական գործունեությունն սկսելուց առաջ, որպես կանոն, հաշվարկում են դրա սահմանային արդյունավետությունը, այսինքն՝ առկա կապիտալի ավելացմանն ուղղվող ծախսերի և ակնկալվող արդյունքի հարաբերությունը՝ հաշվի առնելով ներդրումային ռիսկը: Ներդրողին, առաջին հերթին, հետաքրքրում է ներդրումների ետգնման ժամկետը, սպասվող դրամական հոսքերը, ռիսկերի նվազեցման հնարավորությունները և դրանց ապահովագրման գինը: Ներդրումների ծավալի ավելացումը հանգեցնում է դրանց սահմանային արդյունավետության նվազեցմանը: Սակայն, եթե այդ արդյունավետությունը մոտենում է փոխատվական տոկոսադրույքի նորմային, ապա արտարժույթի և արժեթղթերի մեջ ներդրումները դառնում են ավելի շահավետ և քիչ ռիսկային, քան ներդրումները տնտեսության իրական հատվածի ճյուղերում:

ՆԵՐՂՐՈՒՄՆԵՐԻ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԲՆՈՒԹԱԳՐԻՉՆԵՐԸ

ԱՁԱՏ ՍԱՄՎԵԼԻ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

*ՀՀ ԳԱՄ Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության ինստիտուտի
կրտսեր գիտաշխատող, ՀՊՏՀ հայցորդ*

Համառոտագիր

Ցանկացած տնտեսական համակարգում տնտեսական աճի նյութական հիմքը ներդրումները կամ ինվեստիցիաներն են: Ներդրումային գործընթացների հետազոտումը հնարավորություն է տալիս բացահայտել ոչ միայն լրացուցիչ կապիտալային ռեսուրսների ներգրավման աղբյուրներն ու հնարավորությունները, այլև դրանց առավել արդյունավետ օգտագործման եղանակները:

Ներդրումների հիմնախնդրին անդրադարձել են տնտեսագիտության շատ ուղղությունների ներկայացուցիչներ, այդուհանդերձ այն չի կարելի լուծված համարել: Ներդրումների բովանդակության ճշգրտումները կարևորություն են ներկայացնում հանրապետության արդի տնտեսական փոխակերպությունների բնութագրությունների տեսակից:

Բանալի բառեր. *ներդրում, իրական կապիտալ, ֆինանսական ներդրումներ, ոչ ֆինանսական ներդրումներ, տոկոսադրույք, շահույթի նորմա, խնայողություններ:*

ЭКОНОМИЧЕСКОЕ СОДЕРЖАНИЕ И ХАРАКТЕРИСТИКА ИНВЕСТИЦИЙ

АЗАТ САМВЕЛОВИЧ ГРИГОРЯН

*младший научный сотрудник Института экономики им. М. Котаняна НАН РА
соискатель Армянского государственного экономического университета*

Аннотация

Материальную основу развития любой экономической системы составляют вложения или инвестиции. Исследование процессов вложений дает возможность выявить не только источники и возможности привлечения дополнительных ресурсов вложений, но и обосновать методы их наиболее эффективного использования.

Хотя к проблемам инвестиций обращались представители многих направлений экономической науки, тем не менее, их нельзя считать решенными. Уточнения содержания инвестиций представляются весьма актуальными с точки зрения характеристики нынешних экономических преобразований в республике.

Ключевые слова: *инвестиции, реальный капитал, финансовые инвестиции, нефинансовые инвестиции, процентная ставка, норма прибыли, сбережения.*

THE ECONOMIC MEANING AND CHARACTERISTICS OF INVESTMENT

AZAT SAMVEL GRIGORYAN

*Junior Research Associate, M. Kotanyan Institute of Economics
National Academy of Sciences, Republic of Armenia
Ph.D. Student, Armenian State University of Economics*

Abstract

In any economic system, investments are the real foundation for ensuring an economic growth. The research of investment processes enables to identify not the sources and opportunities for attracting additional capital resources, but also the methods of their best use. The issue of investments has been studied by many representatives of various economic schools; however this topic still requires addressing. The importance of clarifying the meaning of investments is associated with the type of characteristics of contemporary economic transformations.

Keywords: *Investment, real capital, financial investment, non-financial investment, interest rate, profit rate, savings.*